

ఎన్.టి.ఆర్. పురాణ పాత్రలు

భారతీయ పురాణ సంప్రదాయం - చలనచిత్ర శైలీకరణ

డాక్టర్ నందమూరి లక్ష్మీపార్వతి

ఎం.ఎ., ఎం.ఫిల్., పి.హెచ్.డి.

ఎమెస్కో

మొదటి ప్రకరణం

భారతీయ పురాణ సంప్రదాయం

‘పురాభవమ్-పురాతనమ్-పురాపినవమ్’ పురాణం. ఎప్పుడూ కొత్తగా ఉండేది, మునుపున్నది అనే అర్థంతో పాటు, ఇక ముందు ఉండునది అనే అర్థం కూడా కలిగించేది పురాణం. మిత్రసమ్మితమైన పురాణం సమాజానికి నిత్య హితకారకం.

భారతీయ సంస్కృతిలో పురాణానికన్న ప్రత్యేకత వేరు. అది ఒక సాహిత్య ప్రక్రియగానే కాక సర్వధర్మ సమన్వయ రూపంగా సమాజ జీవనంలో అంతర్భాగంగా ఇమిడిపోయింది.

ఒకజాతి సంస్కృతికి ఆ జాతి పరంపరగా చెప్పుకునే కథలు, అనూచానంగా ఆచరించే ఆచారాలు - సంప్రదాయాలు, విశ్వాసాలు సజీవ సాక్ష్యాలు. ఆ జాతి పురాణచారిత్రక అనుభవాలన్నింటికీ అవి నిక్షేపాలు - ఒక తరం నుండి మరోతరానికి అందివస్తున్న వారసత్వాలు వాటిని కథనాత్మక పద్ధతి పొందుపర్చుకునేవే పురాణాలు.

పురాణమంటే సాంప్రదాయకమైన ‘పురాతన కథా సముచ్చయం’ అనే అర్థం రూఢికెక్కింది. వీటికే స్మృతులని మరోపేరు. “యస్మాత్ పురాహ్యసక్తీదం పురాణం తేన తత్స్మృతమ్” అని పూర్వోక్తి.¹ స్మృతి అంటే జ్ఞాపకం. ఒకజాతి తన పురాచారిత్రక అనుభవాలను పదిలపర్చుకున్న జ్ఞాపకం. వర్తమానంలోకి సాగే ప్రతితరం గతానికి సంబంధించి గుర్తుంచుకోదగ్గ ‘భూమిక’ అని అర్థం. దీనికి సమానార్థకంగా గుర్తించబడే ఆంగ్లపదం ‘మిథ్’ (myth) అనే దానికి కూడా ఇంచుమించు అదే అర్థం. ఆంగ్లంలోని “myth” అనే పదానికి మాతృక గ్రీకు భాషలోని “muthos” అనే మాట. అంటే ‘పదం’, ‘మాట’ అనే అర్థం. అయితే అది కేవలం పదమని కాదు. ఒక విషయాన్ని గురించి వివరించి పూర్తిచేసే పదమని భావితార్థం.

కాలక్రమంలో ‘కథారూపంలో ఒక విషయాన్ని వివరించే మాట లేదా ‘ప్రస్తావన’ అనే భావన “muthos” అనే పదానికి అర్థంగా స్థిరపడింది². అంటే ఇక్కడ కూడా

1 జంధ్యాల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి (సం) శ్రీ విష్ణుధర్మోత్తర పురాణ పీఠిక - పు.2

2 G.S. Kirk : The Nature of Greek Myths - P.22

తెలుగు చలనచిత్ర వికాసం

ప్రజల చైతన్య పరిధిని విస్తరింపచేసే శక్తి కళలకు అపారంగా ఉంది. అందులో ప్రదర్శనకళలకు వెంటనే చైతన్యదీప్తి కలిగించే శక్తి మరింత ఎక్కువ. తరతరాలనుంచి భారతీయ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను ప్రబోధిస్తూ, ఈ జాతి విశిష్టతను కాపాడుతున్న శక్తుల్లో, ప్రదర్శన కళలు ముఖ్యమైనవి. నాగరికత పెరిగినచోట్ల మార్గ కళారీతులు పెంపొంది ఉంటే, భారతదేశమంటేనే అర్థంచెప్పే పల్లె పట్టుల్లో జానపద కళలు ఆ జాతి జీవితంలో ఒక భాగమైపోయాయి. అక్షరాస్యత గురించి పెద్దగా పట్టించులేని ఈ జాతి ప్రజల్లో, నిజమైన విద్యను నిత్యం బోధించినవి ఆ జానపదకళారూపాలే. ఒకతరం నుంచి మరో తరానికి మన వారసత్వాన్ని, సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను అందించిన ప్రబోధ రూపాలు జానపద కళారూపాలు, ప్రపంచంలో నాగరికత కలిగిన ప్రతిజాతీ, తనదైన ఒక విద్యా సంప్రదాయాన్ని, సాధనాన్ని సమకూర్చుకొంటుంది. భారతజాతి కళావృత్తుల రూపంగా తన విద్యా సంప్రదాయ, సాధనాన్ని నిర్మించుకొంది. కళ, వృత్తి రెండూ కలిసిన జానపద కళారూపాలు, సనాతన భారతజాతి రూపొందించుకొన్న విద్యారూపాలు.¹ రంగస్థల అవసరంలేని సకల కళారంగం దీపికలు.

ఈ కళలు ఒక వ్యక్తి ప్రదర్శననుంచి జట్లు జట్లుగా అనేకమందితో కూడిన ప్రదర్శనలవరకు విస్తరించి ఉన్నాయి. ఒకవిధంగా చూస్తే పురాణం కూడా ఒక ప్రదర్శన కళారూపమే. ఒకరు అనేకులకు వినిపించి చెప్పే శ్రవ్యకళ. అందుకే అది ప్రజాజీవనంలో భాగంగా మనగలిగింది. ఆంగ్లప్రభావం కారణంగా భారతీయ రంగస్థల సంప్రదాయం, సరికొత్త మార్పుల్ని పొంది, నాటకకళ కొత్తరూపంతో ఆవిష్కృతమయ్యారక, ప్రజల వినోదవికాసాల బాధ్యత నాటకాలు స్వీకరించాయి. అయితే ఇవి జానపద కళారూపాల్లాగా 'విద్యారూపాలు కాకపోయాయన్నది మాత్రం యదార్థం. వినోదాన్ని, వికాసాన్ని ఉపలక్షించేవే అయినా, ప్రబోధ ప్రచారం వాటి పరమలక్ష్యం కాదు. అది కళకు గౌణమేకాని, ప్రధాన లక్ష్యం ఎలానూ కాదు. ఆధునిక భారతంలో పంచొమ్మిదవ శతాబ్దం

1 Kapila Vatsayan : Folk dances of India, P4.

ఎన్.టి.ఆర్. జీవితం : కళాసేవ

నటన జీవితం కాదు. జీవితం నటన కాదు. కాని నటించిన పాత్రలన్నింటిలోని ఉదాత్తతనంతా తనలోరంగరించుకొని, తన ఆత్మ సంస్కారంలో అంతర్మూలకమైన ఉదాత్తత వల్లనే ఆ పాత్రలనంత సజీవంగా ఆవిష్కరించారన్న కీర్తినిపొంది, తాను కాలుమోపిన ప్రతిరంగంలో తనకంటూ ఒక విశిష్ట స్థానాన్ని సముపార్జించుకున్న అత్యంత విశిష్ట వ్యక్తిత్వం నందమూరి తారకరామారావుగారిది.

నటుడిగా, నిర్మాతగా, దర్శకుడిగా, స్టూడియో అధినేతగా, ఎగ్జిబిటర్ గా అశేషప్రజల మన్ననలందుకుని తెలుగుకీర్తి కిరీటంలో కలికితురాయిగా మిగిలిపోయిన గొప్ప కళామూర్తి. కళారంగంలో ఎంతో - సామాజిక, రాజకీయ రంగంలో కూడా అంతగా అంతర్జాతీయంగా గణించతగ్గ చరిత్ర సృష్టించిన మహావ్యక్తి. తెలుగువారి ఘనకీర్తి.

మంచి నటుడు, మంచి మనిషి అవుతాడన్న ఒక ఇంగ్లీషు సూక్తికీ ప్రతీక ఆయన. నలభై దశాబ్దాల సినీరంగాన్ని ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా ఏలుకుని పరిశ్రమకు, నిర్మాతలకు కనకవర్షం కురిపించి ఎన్నో పాత్రలకు అవలీలగా అవగాహన చేసుకోవటమే కాదు కళ్ళెదుట సజీవాకృతులుగా ఆవిష్కరింపచేసిన ఘనత ఆయనకే దక్కుతుంది. అందులో ఎన్నో ప్రయోగాలు. ప్రతి నాయకుల్ని కూడా నాయకులుగా మలచి శభాషనిపించుకున్న నట వైదుష్యం. చరిత్రల్నే తల్లకిందులు చేసి ఒప్పించి మెప్పించిన ప్రయోగకర్త. ఆత్మవిశ్వాసం అసమానధైర్యం. మంచి చెడులను సమపాళ్ళలో జీర్ణించుకునే మొండితనం, ఎన్నో ఒడిదుడుకుల మధ్య సినీ, రాజకీయరంగాల్లో సాటిలేని వాడనిపించుకున్న ఘనత వారికొక్కరికే దక్కుతుందేమో. సి. నారాయణరెడ్డిగారి మాటల్లో కూడా “అసలు నటుడిగా పైకి రావాలని రామారావుగారికి లేదు. నాకు తెలిసినంత వరకు కుటుంబ కష్టాలు - బాధ్యతలు దృష్టిలో పెట్టుకుని, చితికిపోయిన తన కుటుంబాన్ని మళ్ళీ అతుకు పెట్టి పైకి తీసుకురావాలనే నిబద్ధత ఉన్నవాడు. కనుకనే ఎన్నో బాధలనుభవించి కూడా మద్రాసు విడచి పెట్టలేదు.”¹

1 ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ - ఆచార్య సి. నారాయణరెడ్డి. 27-8-2000 చూ. అనుబంధం.